CZĘŚĆ VIII. № 86. ROK 4 (1833.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna*: w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 rub. as. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina: *Roczna*, 45 r. as. *Półroczna*, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna*, 55 r. *Półroczna*, 28 r. ass.

Piątek, $\frac{3}{15}$ Listopada.

Tygodnik Petersburski będzie wychodził w roku 1834 bez żadnej zmiany w teraźniejszym układzie i cenie. Osoby, życzące prenumerować na to pismo, proszone są o wczesne zgłoszenie się.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{2}{14}$ *Listopada.*

Przez roskazy dzienne Cesarskie zostają mianowani: 27 Października Dowodzca pułku konnych-grenadyerów gwardyi Jenerał-major *Sass* 4, Dowodzcą 1*ej* brygady 1*ej* dywizyi lekkiej jazdy gwardyi — a Dowodzca pułku huzarów gwardyi, Jenerał-major *Chomutow* 1, Dowodzcą 2*ej* brygady tejże dywizyi; obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Sprawujący obow. Dezurnego Sztab-oficera w 2*m* odwodowym korpusie jazdy, Podpułkownik pułku dragónów gwardyi *Martos*, Deżurnym Sztab-oficerem w sztabie Inspektora całej osiedlonej jazdy. — Kapitan Moskiewskiego dywizyonu Żandarmów *Ozierow*, Naczelnikiem Wileńskiej komendy Żandarmów.

— Przez Reskrypt Cesarski, z dnia 20 Piździern., Dowodzca twierdzy Dynaburga, Jenerał-major *Helwig* mianowany kawalerem orderu Ś. Anny 1 klassy s koroną.

— Oto są szczegóły zapowiedzianego w przeszłym N. Ukazu Rządzącego Senatu, 1 Departamentu, z d. 25 Października b. r., o leczeniu homeopatyczném:

«N. Cesarz Jmć, na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych i na zdanie Komitetu PP. Ministrów, w d. 26 Września b. r., raczył roskazać co następuje: 1) Na zasadzie istnących ustaw, dozwolić używania sposobu homeopatycznego jedynie tylko lekarzom, mającym prawo praktyki medycznej.—2) Pozwolić założyć centralne apteki homeopatyczne w Petersburgu i Moskwie. Te powinny dostarczać lekarstw do apteczek prowincyonalnych, tudzież wszystkim homeopatycznym w Rossyi lekarzom. Apteki centralne stołeczne mają zostawać w wiedzy Fizykatu i Kantoru Medycznego, gubernialne zaś apteki w wiedzy urzędów lekarskich (Врачебная управа) na ogólnych zasadach.—3) Do zakładania aptek homeopatycznych, równie jak i do zarządu niemi mają jedynie prawo examinowani aptekarze i prowizorowie, na mocy istnących ustaw. —4) Każdy lekarz homeopatyczny obowiązanym jest brać lekarstwa z apteki homeopatycznej, jak skoro ta w miejscu jego pobytu się znajduje, a to nieinaczej, jak za receptami, własnoręcznie przez niego podpisanemi.—Od tego prawidła wyjmują się tylko zdarzenia, niecierpiące zwłoki, wymagające rychłej dla chorego pomocy. W takich razach pozwala się lekarzom dawać chorym własne lekarstwa, których niewielki zapas mogą mieć u siebie, sprowadzając go sobie s centralnej homeopatycznej apteki. Również dozwala się to w miasteczkach i wsiach, położonych w znacznéj od aptek odległości; wszakże, przy dawaniu chorym własnych leków, medyk homeopatyczny następne powinien zachować prawidła:

a) Na arkuszu drukowanym, mającym oddzielny ku temu stępel, oznaczać tak dozę dającego się lekarstwa, jako i dzień, w którym zostało choremu przepisane. Na tymże arkuszu powinny być wyraźnie i dokładnie po łacinie wypisane: główniejsze symptomata choroby; samo lekarstwo, choremu dawane, jego stan, ranga i nazwisko, i nakoniec podpis lekarza. Za każdém nawiedzeniem chorego lekarz ma, na tymże arkuszu, oznaczać dostrzegane w jego stanie odmiany, tudzież zmianę lekarstw, jeżeli ta ma miejsce. Papier ten ma pozostać w ręku chorego, iżby przy zmianie lekarstwa można było widzieć jakie mu przedtém było dawane. b) Lekarstwo z własnej homeopatycznego medyka apteczki, powinno być wydawane w dwóch dozach, czyli paczkach, pod pieczęcią lekarza homeopatycznego, z oznaczeniem imienia chorego, dnia, miesiąca, numeru postawionego na arkuszu i nakoniec podpisu lekarza. Obie paczki oddają się choremu lub domowym. Jedna z nich otwiera się i bierze do użycia, druga

pozostaje zapieczętowaną. To się czyni w tym celu, iżby w razie nagłych jakich, a niepomyślnych wypadków, lub nawet śmierci chorego, w ciągu kuracyi homeopatycznej, zwierzchność lekarska mogła uczynić śledztwo, i, w obec obwinionego medyka, roztrząsnąć i papier w którym oznaczony jest sposób leczenia i potém otworzyć paczkę z lekarstwem, pozostałą bez użycia, poddać je pod rozbiór chemiczny i na tém co się okaże oprzeć stosowny wyrok.—5) Nie zabrania się lekarzom zapisywać też lekarstw z aptek zwyczajnych, allopatycznych, jeżeli tego żądają i jeżeli w tych aptekach przygotowują się leki tego rodzaju. — 6) Cenę lekarstw homeopatycznych naznaczać podług ogólnej aptecznej taxy—7) Po upływie każdego miesiąca należy przedstawiać w stolicach Fizykatowi i Kantorowi Medycznemu, a w gubernijach urzędom lekarskim, zdania sprawy o skutkach leczenia homeopatycznego, i z nich będą umieszczane wyjątki w Dzienniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. — 8) Pozwala się Fizykatowi, Kantorowi Medycznemu i urzędom lekarskim wzywać medyków homeopatycznych w razie potrzeby do narady, w przedmiotach mających związek z homeopatyą, tudzież do rewizyi aptek homeopatycznych. — 9) Dozor nad ścisłem wypełniem tych prawideł, polecić w stolicach Fizykatowi i kantorowi medycznemu, a w gubernijach urzędom lekarskim.»

— Piszą z Sierpuchowa, iż 18 z. m. przybył tam s Tweru J. K. M. xiążę *Wirtemberski*, i tegoż dnia udał się w dalszą podróż do Kamieńca-Podolskiego.

Wilno 19 Października. Umieszczamy tu dla powszechnej wiadomości dwa pozwy, wydane przez Prokuratoryą massy Radziwiłłowskiej, obchodzące wiele osob zamieszkałych tak w gubernijach zachodnich jako i w Królestwie Polskiem, i ogłoszone po raz pierwszy w dodatkacų do Kuryera Litewskiego pod dniem 16 b. m. Października.

I) Wedle Ukazu J. C. Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Izydor Salmonowicz, Jeneralny Prokurator Massy po-Radziwiłłowskiej, zadosyć czyniąc Ukazowi 1833 Iunii 22, jako też rezolucii Sądu Komisyi Radziwiłłowskiej r. 1833 Iulii 11 dnia przy N. 20,871 zapisanej — przez niniejszy edyktalny Pozew, powołuje do Sądu Komisyi na interesa xiążąt Radziwiłłów wolą Najwyższa ustanowionego, Debitorów tejże massy, poniżej wyszczególnionych, o różnego rodzaju zawinienia, po ostateczne zdecydowanie o ich należnościach, o przysądzenie różnych summ dawniej wziętych, lub też pod małoletność dziedziczki z niewolnego pobłażania uprzedniey Prokuratoryi nieprawnie skorzystanych, do oblikwidacyi i potrącenia z nich, naprzód summ, jakie, tak korzystający Debitorowie osobno, bądź za dekretami, bądź ze słusznych tytułów posiadać możecie.—O nakazanie, tak zlikwidowanym summom jak najrychlejszej satysfakcyi. Wszyscy niżej wyrażeni, w moc prawa, obowiązani będziecie, od dnia 11 Stycznia 1834 r., na każde przywołanie u Sądu Komisyi, w mieście Wilnie exystującej, stawać i odpowiadać na niniejsze wezwanie, a w razie niestanności ulegniecie przepisom prawa i odpowiedzialności, jakaby pod oczewistem stawaniem obżałowanych następować mogła. — Powołują się zatém:—1. JOO. Walenty Radca Tajny i kawaler. — Leon w stopniu zmarłego Ludwika—Michał Jenerał Wojewoda—Fryderyk Wilhelm Paweł Mikołaj, Pułkownik wojsk Pruskich i kawaler—Fryderyk Wilhelm Ludwik Bogusław podporucznik wojsk Pruskich, Xiążęta *Radziwiłłowie.*— Ludwika, Marya, Eliza, xiężniczki Radziwiłłówny—Augusta Luiza Wilhelmina Wanda z xiążąt Radziwiłłów xiężna Adamowa *Czartoryska*, w stopniu *ś. p.* xiążęcia Antoniego Radziwiłła Wielkorządzcy Poznańskiego—wszyscy jako sukcessorowie i spadkobiercy po zeszłym ś. p. xiążęciu Michale Radziwille, Wojewodzie Wileńskim, o zdanie kalkulacyi z opieki przez xięcia Michała Wojewodę Wileńskiego nad xięciem Dominikiem Radziwiłłem exekwowanej, o powrót summ przez Opiekuna zatrzymanych i exekucyą ich z wszelkiego funduszu po nim pozostałego.—2) Michał pułkownik wojsk polskich ojciec, Józef b. marszałek powiatu Oszmiańskiego, Jan i Benedykt synowie, oraz Johanna córka, hrabiowie *Tyszkiewiczowie*, o podniesienie nabycia dóbr xięztwa Birżańskiego, Dubińskich i Sołomieścia — a zaś Wincenty Wołodkowicz nabywca Starego i Kraśnego Sioła do łącznej rosprawy. Ludwik Kamieński do przyświadczenia w sprawie i odpowiedzi.—3) Onufry marszałek powiatu Ihumeń. i sukcessorowie Petronelli *Jodkowie*, z rzeczy nabycia Łopuchów, Pukowa, Paledzia, Małyskowszczyzny, Żaczkowa, Piaseczny, z różnemi do nich należącemi wioskami—o powrót summ nienależnie wziętych własnością ziemi, o rehabicyą do Łopuchow i Pukowa, a zaś dopłatę szacunku za dalsze dobra jemu wyprzedane. — 4) Stanisław, Leonard, Felix, Jan, Kazimierz, Ignacy i Edward *Adamowiczowie*. Anna z Czerników wprzód Adamowiczowa, poźniej Pomarnacka, Henryk i Napoleon Czarnoccy i dalsi sukcessorowie Xawerego Podstolego i Józefa Podkomorzego Czarnockich, wszyscy jako reprezentujący stopień zeszłego Franciszka Adamowicza Plenipotenta nieobliczonego; o rachunek z działu zeszłego Adamowicza, o sądzenie na nim różnych summ, o powrót summ nienależnie dziedzictwem Giersztuciszek, Mielechowa, Proszczyc wielkich i małych uspokojonych, jak niemniej o dopłatę szacunku, nie wedle prawa wyciągnionego. Nadto ciż sukcessorowie Józefa Czarnockiego, o rozrachunkach summ na Chrzanowie i Lichodzejach opartych, o podniesienie rachunku 1819 roku Stycznia 8, o pokassowanie nieprawnych tranzakcyj i przyjęcia ostatecznej o wszystko wzajemnej oblikwidacyi. Nakoniec, Antoni Adamowicz Porucznik 1 polowej Artyleryjskiej brygady bateryjnej 1 roty wojsk Rossyjskich do uwolnienia Massy od wszelkiego stosunku amissyi uległego, a odesłania do wyżej wzmienionych osób i majątków, w tej ich części, jaka od usatysfakcyonowania Massy pozostać może. — 3. Antoni *Bogdaszewski*, o dopłatę szacunku Wietczyna i summ nienależnych nieprawnie dziedzictwem tego majątku uspokojonych.—6. Jan, Józef, Władysław, Wincenty i Ignacy *Bułhakowie* nabywcy Karmazów, o przysądzenie summ z utajonego szacunku wynikających i o opłaty także tych, które nienależnie przyznanemi zostały, a ztąd nastałych summ potrącenia; naprzód z należności, jaką ciż w Massie za dekretem 1820 xbra 6 posiadają, restancyi zaś sądzenia na Karmazach i Krzywonosach. —7. Sukcessorowie Serwacego *Bernowicza*, Mieczysław i Władysław synowie—Alexandra z Obuchowiczów Bernowiczowa w stopniu swoim i jako sukcessorka Anieli z Jeleńskich Obuchowiczowej, o summy za dekretem 1825 Marca 31 przy No. 10,619 zapisanym, oraz po dekrecie 1026 7bra 17, kopią spraw przeznaczającym, przy Aktoracie Ordynaryjnym fol. 1,284, o doliczenie dla Massy rubli srebrnych 304 kop. 67½, za nienależnie w roku 1819 wybrane intraty z Wyzny, a powrócone Zaleskiemu—o kompensowanie tak zliczonych należności Massy w części summą w dekrecie 1822 Marca 6 dla Bernowiczowej przyznaną, reszty zaś dozwolenia exekucyi na wszystkich funduszach Alexandry Bernowiczowej i Anieli z Jeleńskich Obuchowiczowej.—8. Stanisława *Białeckiego* Sukcessorowie—Dominik, Stanisław Stefan i Marcin *Białeccy*, o sądzenie summ, umorzenie dopominku zeszłego Białeckiego, a w razie niestawania sukcessorów zapisania na wszystkich amissyi. — 9. Brygida z Mierzejewskich matka Szambellanowa b. Dworu Pol. z dokładem Opieki—Adam Syn dymissyonowany Pułkownik wojsk Polsk. *Brochoccy*, tudziesz Barbara z Brochockich Mierzejewska córka, przy dokładzie jej męża Macieja Kapitana wojsk Polsk., sukcessorowie po zeszłym Antonim Brochockim Szambellanie b. Dworu Polsk., o kalkulacyą z zarządów, o podniesienie rachunku 1820 Czerwca 30, niewolnie pod nieletność sporządzonego i sądzenia z tego względu summ wypadających, a skassowanie summ pretensyjnych.—10. *Buczyzmalski* Teodor b. Administrator Kółkowski, o zaległości po rok 1830 policzające się w ilości okazać się mającej.—11. *Bajer* b. Podłowczy, o zawinienie do Massy z decessu pochodzące.—12. *Berent* o dopłatkę rekrutską.—13. *Budziszewski* Ignacy i utrzymujący jego fundusz Kuszel Ignacy Komornik, o przysądzenie summ z dekretów Rejencyi Pruskiej i Sądów obwodu Białostockiego, przychodzących na Ignacym Kuszlu, o skassowanie Budziszewskiego pretensyj. — 14 *Barwiński* Józef nabywca folwarku Dubowa, o przysądzenie summ, jako dodatek do szacunku należnych, oraz o powrót niesłusznych należności własnością Dubowa uspokojonych.—15. *Bystram* Karol Wice-marszałek powiatu Upitskiego i Stanisław Boufał Oboźn., oraz pretendenci do sukcessyi po Janie i Dominiku Bystramach, z rzeczy nabycia dóbr Czepielów i Brańczyc, o powrot summ niesprawiedliwie sobie przyznanych i opłaconych, o dopłatę szacunku niewolnie zniżonego.—16. *Burgielskiego* Alberta sukcessorowie Wincenty i Ignacy Assesor Sądu Niższego Mińskiego, o sądzenie summ z rachunku, o ruchomość jemu powierzoną wypadających, potrącenia z niej

należności, jakaby z dekretu 1825 xbra 10, dla Alberta Burgielskiego przychodzić mogła.—17. Alexandra z Engielhartów grafini *Branicka* Jenerałowa matka — Władysław Jererał-major syn Branicey—Wincenty Suszycki — Michał Kurowski sukcessorowie Jana Raciborskiego—Alexander syn, Helena matka Raciborscy—Ignacy Podlecki, o sądzenie summ z rzeczy szkod w Głębokiem zdziałanych.—18. Jan hrabia *Butler*, o sądzenie summ, z aktów wypadać mających, potrącenia jej z summy zastawnej i dozwolenia na powrót przyjęcia Worońca. — 19. Jan *Bohdanowicz*, o skassowanie zamiany w gruntach Baranowskich uczynionej· — 20. Mieszkańcy miasta Białej: Burmistrz Sadłowski, oraz Jeneralna Prokuratorya Królestwa Polskiego, o zobowiązanie do wykonywania wszelkich dla dziedziców powinności.—21. *Chodźko* Jan b. Prokurator Massy, o summy z rachunku kassy jeueralnej zadecessowane. — 22. *Chruszczewski* Franciszek lub jego sukcessorowie, o zapisanie amissyi. — 23. Tadeusz i Zofia *Czeczotowie*, nabywcy Boracina, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę szacunku, o przysądzenie summy za inskrypcyą 1808 Marca 18, o skassowanie pretensyj z przepłaty jakoby wynikającej.—24. Stanisław hrabia *Czapski*, nabywca Kiejdan, o dopłatę szacunku niewolnie zniżonego, o powrót summ niesłusznie z Massy pobranych. —25. Karol hrabia *Czapski*, nabywca Żupran, Nowosiołek i dalszych dóbr Massy, o dopłatę niewolnie zniżonego szacunku i powrót summ niesłusznie pobranych. — 26. Jeneralna Prokuratorya Królestwa Polskiego, w stopniu Adama xięcia Czartoryskiego — oraz Stanisław Kłokocki z rzeczy nabycia dóbr Horbowa, Danówki, Woskrzynicy, Witoroża i Lasów Bialskich, o dopłatę szacunku i powrót summ nienależnie wziętych. — 27. JW. Karol graff *Morawski*, Jenerał-major wojsk Rossyjskich.—Konstanty xiążę Radziwiłł, kawaler orderu Ś. Huberta, Marszałek powiatu Nowogródzkiego.—Ludwik hrabia Plater, opiekunowie małoletniego Siergeja donataryusza Teofili z graffów Morawskich Jenerałowej Czerniszew, z rzeczy nabycia Doktorowicz, o powrót summ nienależnie przyznanych i tych, które z dekretu ze Zbaraszewskim odkrytemi zostały, jako też dalszych wykazać się mających, o podniesienie wszystkich rachunków z nią sporządzonych przez wspólnego jej i Massy Plenipotenta Podkomorzego Zaleskiego.—28. Marya matka in post. Łosowska, Marszałkowa Newelska, Jan i Alexander synowie, Eleonora, Anna, Elżbieta i Antonina córki, *Chrzanowscy* — Melchior Sipajło Tytularny Sowietnik, Antoni Ostachiewicz Porucznik wojsk francuskich, opiekunowie—Teodor Dytmar Major wojsk Rossyjskich, o rubli 8,000 po dekretach kontumacyjnych.—29. *Chocianowski* z Dmitrowki o dopłatę reszty arendy za Krasnodworce w ilości rub. srebr. 760 s procentem.—30. Alexander *Danejko* b. Assesor Sądu Grodzkiego Białostockiego, oraz niewiadoma z imienia swojego sukcessorka Augustyna Smoleńskiego Danejkowa Assesorowa, z rzeczy zawładania folwarku Janowicz, o powrót szkod Massie przez rachunek, układ, i przedaż zdziałanych. — 31. *Dybowski* Tomasz b. Prezydent Nowogródzki, z rzeczy nabycia dobr Połbrzega i Wereskowa — Leopold Dybowski z rzeczy nabycia dobr Rudzicy i Bakinowa. — 32. Augustyn *Dębliński* i Izabella z hrabiów Mniszków Margrabiowie *de Vill*, z rzeczy nabycia dóbr Zabłudowia i attynencyi.—33. Michał b. Prezydent Sądu Głównego Grodzieńskiego i Kazimierz Jenerał wojsk Polskich bracia Dziekońscy, z rzeczy nabycia dobr Hieronimowa. — 34. Teofila z Jabłońskich matka Sędzina Ziemska Słucka — Michał Chorąży i Kazimierz Podkomorzy Słuccy synowie *Domańscy*, z rzeczy nabycia dóbr Bielewicz, Czyżewicz i Zaladzia.—35. *Domański* Ignacy Podkomorzy powiatu Słuckiego, z rzeczy nabycia dóbr Bielicz.—36. *Dryżyński* Jan z rzeczy nabycia wsi Kościewicz, zaścianku Turyakowa i części Zaścianku Sadkowszczyzny—wszyscy od Nru 32 wyżej wyrażeni o powrót summ nienależnie sobie przyznanych i własnością ziemi uspokojonych, o przysądzenie na nich Numeru z dowodów i likwidacyi wypadającego, o usatysfakcyonowanie w tém Massy w sposób najstosowniejszy, o dopłacenie szacunku niewolnie na korzyść obżałowanych z krzywdą Massy utajonego, oraz inekwitacyą.—37. Antoni i Johanna z Zawiszów *Hersmanowie* Pułkownikowie, o powrót obrębu Popiszek, o przyjęcie 4,000 złotych stosownie do dekretu 1929 9bra 11 i o przysądzenie summ.—38. Antoni Samuel *Frenkiel* Bankier Warszawski, po dekrecie kontumacyjnym 1827 Februaryi 4, o złotych 888.—39. Starozakonni: Icka matka, Wolf syn Mejerowiczowie Frenkelowie, sukcessorowie zmarłego Mejera Fajwiszowicza, o skassowanie pretensyi ich o czerw, złot. 2,000, o sądzenie dla Massy czerw. złot. 12,840 i rubli srebrnych 400.—40 *Dawidowski* z Kaczanowicz, o przysądzenie remanentów czynszowych.—41. *Deblińskiego* Józefa sukcessorowie, o dopłatę arendy ze Sławacinek. — 42. Wiktorya, Ludwika i Klementyna *Dobrzańskie*, sukcessorski Franciszka i Konstancyi Dobrzańskich, o niedopłaty z arend.—43. *Dubiski* Tadeusz, o przysądzenie summy za obligiem.—44. *Dzierzbicki* Starosta Wertelski.—45. *Ertman* Jerzy lub jego sukcessorowie, o summę 3,000 rubli z procentami.—46, *Ejsmont* Ignacy, o sądzenie summ.—47. *Frankowski* Jan, o summy z rzeczy Worońca należne. — 48. *Faszczewski* Antoni — Joanna z Pałuskich Wilczopolska — Klara z Pałuskich i mąż Józef Prandota Wilczopolski —Tekla z Wilczopolskich Konopacka, sukcessorowie Stanisława Pałuskiego Podstolego Łuckiego, o 28,979 złotych 28 groszy, wybrane z tradycyi Czartoryska —49. *Gruszecki* Kasper sędzia appelacyjny Warszawski, w rzeczy nabycia Gieciberów, Terebelli, Worgul, Łubszczyzny i Łukowców, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 50. Adam graff *Hejdelsberg Günther* b. Prezydent Sądu Głównego Mińskiego 2 Departamentu, z rzeczy nabycia Starzycy, o powrót summ nienależnie przyznanych, a własnością uspokojonych, o dopłatę utajonego szacunku, o uspokojenie w tém Massy przez sposób najwłaściwszy.—51. Adam graff *Günther* i Alexandra z hrabiów Tyzenhauzów Güntherowa — Tadeusz Pomarnacki sędzia Ziemski Oniksztyński, z rzeczy nabycia Sawiczun, o powrót summ nienależnie przyznanych, o dopłatę utajonego szacunku.—52. Xiądz W. *Gobiato*, o czerw. zł. 200 z procentem. — 53. *Giedrojciowie* z folwarku Lucydan, o rubli srebrem 61 i kopiejek 20. — 54. *Gasztoft* nabywca Pocielów i Rymajc, o rubli srebrem 50 kopiejek 67.—55. *Godaczewski* Kazimierz o rubli srebr. 545 kop. 43 i proceota.—56. *Gorski* Antoni, decessu rubli srebr. 170 kop. 3— 57. *Gorski* Marcin o rub. srebr. 142.—58. Stanisława *Górskiego* sukcessorowie o czerw. zł. 248 zł. 2 grosz 1.—59. *Grotuz* o czer. zł. 100.—60. *Hałko* z Klarymontu o rub. srebr. 37 k. 35, dopłatki rekrutskiej.—61. *Haraburda* Adam, o summy z arendy Kobylczyć i Czanowicz, oraz z rewersu podchodzące, r. sr. 7,694 k. 18 z procentami.— 62. *Henderych* Podłowczy, o należność z decessu pochodzącą, oraz z intercyzy na place w Juryzdykach Wileńskich —63. *Henderson* Tomasz o dopłatkę arendy z Holczyc. — 64. Rz. Radca St. Piotr *Horn*, o r. 263 za wzięte drzewo w 1820 z magazynu Wileńskiego.—65. *Houwald* Józef o r. 1,165 k. $84\frac{1}{2}$. —66. *Jazwiński* Joachim, z rzeczy nabycia Skirmuntowa, o skassowanie summ nienależnie przyznanych, o dopłatę szacunku, o podniesienie rachunku 1819 Lutego 18, o potrącenie addytamentów i z powyższego wypadających summ sądzenia.—67. Tadeusz ojciec i syn Otton, oraz Stanisław *Jezierscy*, w stopniu własnym i zeszłego brata Michała, jak niemniej Julian Wołodźko, w stopniu Tomasza pożyczający imienia swego Jezierskim, wszyscy o przyjęcie likwidacyi, wedle przyjętej przez obżałowanych intraty z Basławców, Czerniejewa, Niekraszów i Omhowicz, po odstąpieniu przez obżałowanych naznaczonych dla was aktów, o sądzenie summ różnym osobom za przekazami obżałowanych przez Massę opłaconych, dołączenia addytamentów i arend, oraz podatkow skarbowych, a po zmazaniu tym sposobem waszych pretensyj, sądzenia dla Massy wypadających summ, odesłania zaś do dalszych funduszów obżałowanych wszystkich waszych kredytorów, którzy aresztа swoje w Sądzie Komisyi objawili, jako to: Wincentego Trębickiego — Juliana Wołodźki—Antoniego Kondratowicza—Jana Olędzkiego— Martynowiczów—Hryckiewicza i Kotowicza. — Hryckiewicza Antoniego—Strzelbickiego Hieronima—Kiełczewskich—Bystrama Kazimierza—Rożkowskiego Wilhelma—Uzłowskiego Wincentego — Zawadzkiego Michała—Zelmana i Tauby Polaków—Gierynga Józefa —Falskiego Józefa—Pietraszewskiej Izabelli—Wolskich: Dominika Kazimierza i Wincentego—Płocińskiego Józefa—Rożańskich Maryanny i Alexandry—Obuchowicza Xawerego—Wojniłowicza Floryana i dalszych. — 68. *Jacynicz* Wiktor o rub. sr. 15, za kartą, a 92 i kop. 35 z decessu.—Jakuszyński o rub. sr. 640 kop. 45 z decessu.—Jasiewicz z Parochodźca niedopłatki rekrutskiej rub. sr. 5 kop. 40.—Jelski Franciszek o rubli assyg. 500.—Jewdakimowa o rub. 440 kop. 60. — Jodko Antoni o rub. sr. 418.—Józefowicz Kazimierz o rub. sr. 86 kop. 70.—Jundził Wincenty o rub. sreb. 849 kop. 58.—Juckiewicz Stefan o rub. sr. 370. — W prośbach; o przysądzenie na obżałowanych summ powyższych z procentem i expensem prawnym. — 69. *Iwanicki* Krystyan sędzia graniczny powiatu Słuckiego, z rzeczy nabycia Kotów i Nizowki, o powrót summ nienależnie przyznanych i własnością ziemi odebranych, o dopłatę szacunku.—70 Adam *Jaczewski* Radca Województwa Mazowieckiego, zamieszkały w Królestwie Polskiem w temże Województwie w obwodzie Stanisławowskim, w dobrach Pniewnik, z rzeczy nabycia tegoż majątku, o powrót summ nieprawnie przyznanych, a własnością ziemi uspokojonych, o dopłatę szacunku nad prawo pod małoletność dziedziczki zniżonego.—71. *Kochanowicza* Bazylego sukcessorowie, Izabella matka, Alexander i Henryk synowie, Julia i Wiktorya córki, o sądzenie summ z decessu liczących się, o detrunkowanie ich z summy realizowanej dekretem 1827 Lipca 17 ogłoszonym, a stosownie do Ukazu 1833 Ju-

nii 22 zaapellowanym.—72. *Kuszel* Ignacy i Skulimowski Ignacy, o sądzenie summ dla Massy, a skassowanie nieprawnych obżałowanych pretensyj. — 73. Jan b. Sekretarz Komisyi Wojewódzkiej Płockiej, Dominik Major, Antoni Podkomorzy i Jakób Komornik Kwiatkowscy, o sądzenie summ z dzierżawy Zabłudowia i Hieronimowa i o uznanie exekucyi naprzód do summy z dekretu 1826 Maja 5 dla obżałowanych przysądzonej, a dotąd pod sporem będącej, następnie do wszelkiego obżałowanych funduszu. — 74. *Karczewski* Józef o zwrót 9 000 rub. sr., za dokumentem nielegalnym nienależnie wziętych, a zaś Ludwik Kamieński b. Prezydent i kawaler—Antoni Rogoziński do przyniesienia świadectwa, nakoniec Karol graff Morawski do extradycyi dokumentu. — 75. *Kamieński* Ludwik b. Prezydent i Wice-gubernator, z rzeczy nabycia Hrozówka, Nowosiołek i Odkołowicz, oraz summy na Zblanach opartej, o powrót summ nienależnie wziętych, o prawne potrącenie i o dopłatę szacunku —76. Edmund i Albina *Korsakowie* b. Marszał. Powiatu Oszmiańskiego, z rzeczy nabycia Miacielicz, jako też o 2,880 rub. sr., z rzeczy nabycia uroczyska Suchanych, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę szacunku. — 77. *Kodyńscy* Wojciech i Maciej, z rzeczy nabycia kolonii Krolikarni, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 78. *Kowalewski* Michał, z rzeczy nabycia zaścianków Smolarów i Hlinek, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 79. *Kostrowicki* Michał Podkomorzy Miński, z rzeczy nabycia Hryckowszyzny, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku.—80. *Kownacki* Antoni Prezydent Graniczny Słucki, i Uzłowski Lucyusz sędzia graniczny Słucki, z rzeczy nabycia Mozol, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku.

(d. c. p.)

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 30 *Października.* 26 z. m. JJ. KK. MM. wyjechali s pałacu Windsor do Brighton, gdzie, jak i zwykle, spędzą zimę, i wrócą do Windsor dopiéro w Marcu. Xiężna Kent s xczką Wiktoryą oczekiwane tu są w przyszłym tygodniu, i w pałacu Kensington wszystko jest gotowém na ich przyjęcie.

— Królewski bryg *Nautilus* przywiozł tu wiadomości z Lizbony, dochodzące 20 b. m. Chociaż są one o 8 dni nowsze od ostatnich s Portugallii doniesień, niemasz w nich jednak nic wielkiej wagi. Dotąd nie zaszło tam żadnej nowej bitwy. Don Miguel, po ostatniej wycieczce konstytucyonistów, cofnął się do Santarem, skąd nie będzie mógł być przymuszonym do dalszego odwrotu inaczej, jak przez przecięcie dowozu żywności. W tym to właśnie ostatnim celu, wojska xcia Terceiry, ze świeżo przybyłémi s Peniche pod roskazami Bernardo de Sa, połączyć się mają z wojskami jenerała Saldanha, ażeby spólnémi siłami zamiar ten uskuteczników.

— *Sun* oznajmuje o śmierci pierwszego ministra regencyi portugalskiej P. Candido de Xavier; na jego miejsce mianowanym został P. Aguiar, człowiek charakteru nieugiętego, lecz umiarkowany i pełen talentów.

— Otrzymano tu dzienniki z Nowego-Yorku dochodzące 25 Września, zawierające wiadomości z Mexyku do 20 Sierpnia. Spokojność nie była jeszcze w tym kraju przywróconą. Cholera czyniła wielkie spustoszenia w wojsku prezydenta, zarówno jak i pomiędzy powstańcami. Ci ostatni pobici zostali pod Salvador. Pierwszego dnia po przybyciu jenerała Santa-Anna z wojskami jego do Apasco, podczas ścigania nieprzyjaciela, cholera ukazała się w nich s taką mocą, iż, do dni pięciu na 9,000 s których się armija jego składa, umarło 2,000. Niemniej też ucierpiało od niej i wojsko powstańców.

Paryż 30 *Października.* Królestwo JJmć oboje s Królem i Królową Belgów, na których spotkanie wyjeżdżali, jak wiadomo, do Bourget, wrócili 27 b. m. do Tuilleries. U bram miejskich spotykani byli przez 12 merów Paryskich; wjechali do stolicy pod eskortą jednego oddziału gwardyi narodowej, karabinierów i ułanów, i ciągnęli aż do Tuileries wzdłuż bulewarów.

— Jenerał-porucznik hrabia Harispe, dowódzca dywizyi zachodnich Pirenejów, założył główną swą kwaterę w Bayonnie, i w roskazie dziennym z d. 16 b. m. oznajmił wojskom o kwaterunkach, jakie im przez ministra wojny wyznaczonémi zostały. Powiedziano tam między innemi: iż, według instrukcyj ministra, głównym przedmiotem służby tej dywizyi ma być ścisła czujność i dozór nadgraniczny. Z największą bacznością czuwać należy wzdłuż wszystkich linij, ażeby żadnych broni, amunicyj, ani zbrojnych oddziałów do Francyi nieprzeprowadzano.» Wszelkie zwiąski i stosunki z powstańcami Hiszpańskiemi najsurowiej zostały zakazane, i nikt s całego wojska nie ma pod żadnym pozorem przechodzić granicy.

— Na giełdzie podpisano właśnie prośbę do ministra handlu o to, ażeby wszystkie wiadomości, tak za pomocą telegrafu jak i innemi nadzwyczajnémi drogami przez rząd otrzymywane, wywieszane były na giełdzie, jak to miało miejsce za rządów P. Kazimierza Perrier.

— Według Monitora i *Journal de Paris* rząd otrzymał z Madrytu, drogą nadzwyczajną, wiadomości dochodzące 20 b. m. Nie wiedziano tam jeszcze nic pewnego o Don Carlosie, i zarówno przeciwna mu partya jak i właśni jego stronnicy mocno się dziwili, iż dotąd niemasz jeszcze żadnej odezwy ani manifestu, s któregoby zamiary jego poznać można. Pomimo tego, przez wyrok z d. 17 b. m., wydany jakoby ze względu na okoliczność, iż zamachy infanta na przywłaszczenie sobie tronu za nadto są już widocznémi, nakazanem zostało skonfiskowanie wszystkich jego majątków. Innym wyrokiem, tejże daty, Brygadyer Latre mianowany został jeneralnym intendentem policyi. W Madrycie panowała nieprzerwanie zupełna spokojność i s południowych też prowincyj nie słychać było o żadnych poruszeniach rewolucyjnych. W Santander rokosz z łatwością został uskromionym. Według depeszy otrzymanej s Perpignan, z d. 25 b. m., w Reuss wybuchnęło również powstanie, które atoli z podobnym pośpiechem stłumioném zostało. Barcelona 24 a Gerona 25 zupełnie była spokojną.

— *L'Indicateur de Bordeaux* ogłasza następujący list, otrzymany z głównej kwatery w Tolosa z d. 20 b. m.

«Jenerał Castanos otrzymał wczoraj po raz pierwszy gazety Madryckie z depeszami od rządu swojego. Minister wojny oznajmuje mu, iż dywizya zostająca pod roskazami jenerała Wall stanąć miała w Vittoria na 19 lub 20, i że jenerał Sarsfield, znajdujący się w Madrycie, wyruszyć miał ku temuż punktowi. Dywizye ich składają razem od 8 do 10,000 wojska.»

«Powstańcy z Alava, z kilkuset ludźmi wojska, znajdują się w Salinas; 300 biskajczyków w Vergara, i do 400 Guipuskoanów, pod roskazami niejakiego Alsa, w Villa-Réal. Powiadają jakoby do 2,000 biskajczyków znajdowało się też w Aspeitia i Ascoitia, i że we wszystkich okolicach krąży mnóstwo powstańców.»

«Wojska z Vittoria, które pomnęły się były aż ku Quintana Palla, cofnęły się jak powiadają, znowu, i powszechnie sądzą, iż przyczyną tego musi być zbliżenie się

wojsk nadciągających z Madrytu. W Nawarze powstańcy krążą oddziałami, pod roskazami wodzów których sami sobie poobierali. S Pampeluny wyszło przeciwko nim około 1,000 ludzi.»

— W *Mémorial Bordelais* czytamy następujący jeszcze wyciąg z urzędowych jakoby wiadomości, otrzymanych s Tolosa z d. 21 b. m. wieczorem: «Jenerał Sarsfield, na czele 8,000 ludzi, ciągnie ku Miranda, z roskazem od rządu swojego względem zajęcia Vittoria i użycia najsurowszych środków, jakie potrzebnemi się okażą, bez żadnego na osoby względu.»

«Brygadyer Lorenzo, który wziął Santos-Ladrona, mianowany został marszałkiem polnym i rządcą Pampeluny.»

«Jenerał Sarsfield mianowany został Wice-Królem Nawarry, zaś jenerał Wall Wice-Królem drugiego stopnia, pierwszemu podwładnym.»

«Z roskazu Królowej oświadczyć się ma jej wysokie zadowolenie mieszkańcom prowincyi Guipuscoa, za ich przykładne i prawe zachowanie się.»

«Wczora przybyło do Miranda 4,000 ludzi, i stojący nad Ebrem powstańcy z Alava cofnęli się ku Vittoria, wszyscy prócz jednego z ich batalijonów.»

— Jenerał Castanos, idąc za przykładem Wice-Króla Nawarry, odezwą z dnia 14 b. m., ogłosił podobnież prowincye Biscaya i Alava za zostające w stanie oblężenia. Przywodzcy i podżegacze powstania mają być, w skutek rzeczonej odezwy, uznani za zdrajców ojczyzny i natychmiast po schwytaniu rozstrzelani. Jeśli zaś poddadzą się bez oporu, tedy stawieni będą przed sąd wojenny w St.-Sebastien tylko oficerowie, zaczynając od podporucznika, wyżsi; inni zaś poleceni zostaną łasce Królowej Regentki. Każdy wydający starszego od siebie w stopniu, pewnym być ma przebaczenia. Odezwa ta wymienia nakoniec pojedyńczo wszystkie występki pod jurysdykcyą sądu wojennego podpadające, i zagraża szczególniej tym, coby na Królowę-Regentkę paszkwile pisać się ważyli.

— Oto jest dosłowny przekład wyżej wspomnionego manifestu Królowej Hiszpańskiej, z d. 17 b. m., danego imię P. Zea-Bermudez:

«Po długim szeregu dostatecznie na jaw okazanych i więcej niż stanowczych kroków, doszłam smutnego przekonania, iż Infant don Carlos Maria Jsidoro, powziął nieprzyjaźne zamysły, i, s pogardą istnących zasadowych praw Państwa, ostatniej woli Króla, małżonka mojego (który używa już szczęśliwości życia wiekuistego), tudzież uroczyście oświadczonego jej uznania od wszystkich prałatów, grandów, szlachty i deputowanych miejskich na ostatniém Kortezów zgromadzeniu, s którémi połączyli też życzenia i zapewnienia wierności ku starszej córce Królowej wszystkie municypalne, cywilne i wojskowe władze w całém Królestwie,—tron najjaśniejszej córki mojej dony Isabelli II przywłaszczyć sobie zamierza. Przewrótny ten zamach, po tylu cierpieniach w ciągu wieku tego doświadczonych, pogrążyłby na nowo wierny naród hiszpański w przepaść klęsk i okropności. Gdy więc nie jest sprawiedliwą, i gdy ja sama cierpieć nie mogę, ażeby śród ludów moich wojna domowa podsycaną była za pomocą tychże samych środków, które przeznaczonémi są jedynie na przyzwoite i odpowiedne stanowi opatrywanie potrzeb tego, który tak ze względu na wysoką godność swoję, jako i na ściśle krwi związki, najmocniej jest obowiązanym do poważania uznanych już praw córki swojego brata i do utrzymywania w Królestwie pokoju, nieodbicie potrzebnego do pomyślności jaką w niem zaszczepić myślę,—postanowiłam przeto, i niniejszym wyrokiem roskazuję, ażeby niezwłocznie wszystkie jakiejkolwiek natury dobra, dochody, procenta i wierzytelne summy, tak właściwie do infanta don Carlos należące, jak i zostające tylko w dożywotniém jego używaniu, konfiskowanemi i na rzecz Królewskiego skarbu zabranémi zostały. Będąc zaś dostatecznie przeświadczoną o świetle i gorliwości ku sprawie Królewskiej ministra Rady naszej i Kastylskiej Izby, don Ramon Lopez Pelegrina, mianuję go komissarzem Królewskim i nadaję mu wszelką władzę, potrzebną do przyprowadzenia do skutku niniejszego wyroku, w całej jego rościągłości, tudzież mianowania lub składania z urzędu wszystkich pełnomocników, administratorów i innych osób, o ile uskutecznienie tej woli naszej wymagać będzie. Pamiętajcie o tém i starajcie się o jak najpilniejsze wykonanie. W Pałacu, 17 Października 1833 r.

(podpisano) JA, KRÓLOWA-REGENTKA.

— P. Mignet wrócił tu z Madrytu dziś z rana, opuściwszy rzeczoną stolicę w dniu 22 b. m. W chwili jego odjazdu dowiedziano się tam właśnie, o wybuchłem na rzecz don Carlosa powstaniu w Starej Kastylii, w okolicach Lerma i Aranda, pod przywodztwem xiędza Merino, który zgromadził już znaczny oddział stronników.—Wyrokiem Królowej Regentki, umieszczonym w Gazecie Madryckiej z d. 22 b. m., don Francisco-Xavier de Burgos mianowany został ministrem spraw wewnętrznych, na miejsce P. Ofalia, przez wzgląd na to, iż ten ostatni, z ostatniej woli zmarłego monarchy, wyznaczonym został na sekretarza rady rządowej.

— W dziennikach ministeryalnych z dnia dzisiejszego, 30 b. m., czytamy: «Otrzymano tu właśnie z Bayonny telegraficzną wiadomość, iż jenerał Sarsfield, rosproszywszy oddziały karlistów zostających pod wodzą xiędza Merino i innych naczelników, zajął 27 b. m. Miranda i ciągnął dalej ku Vittoria i Bilbao, gdzie spodziewano się go na 28. Wiadomość ta zakomunikowaną została telegrafowi w Bayonne od konsula francuskiego w St.-Sebastien.»

— Wiele gazet a między innemi i Monitor powtórzyło wiadomość o dopełnioném jakoby przez Królowę Regentkę Hiszpańską uznaniu dony Maryi. Gdy atoli dotąd niemasz w tym przedmiocie żadnego urzędowego ogłoszenia, całą wiadomość rzeczoną uważać należy za przedwczesną.

— Na giełdzie dzisiejszej mówiono jakoby don Carlos znajdował się już w Kordubie. Wiadomość tę potwierdzają i najświeższe doniesienia z Bayonne.

— P. De Lamartine, z ostatniej podróży swojej na Wschodzie, wrócił do Paryża 25 b. m.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Petersburg $\frac{2}{14}$ Listopada.

— Tutejsza gazeta handlowa zawiera następujący artykuł:

Handel Królestwa Polskiego. Królestwo Polskie, otoczone Rossyą, Austryą i Prussami do nich tylko wyprowa-

dza swoje płody i z nich dostaje rozmaite przedmioty, których własnym przemysłem otrzymać nie może. Główny handel prowadzi Królestwo z Rossyą, potém s Prussami, nakoniec z Austryą i wolném miastem Krakowem. W r. 1832 s powodu upadku wielu gałęzi przemysłu, jaki nastąpić musiał po wojnie i wewnętrznych zaburzeniach, handel wywozowy, w którym na czele stają płody surowe, musiał się zmniejszyć: a dla tejże przyczyny handel przywozowy musiał się podnieść. W handlowych zwłaszcza z Rossyą stosunkach zasługuje na uwagę zwiększony w tym roku przywoz Rossyjskich, a zmniejszony wywoz Polskich towarów. Zmianę te objaśniają wydane o handlu Królestwa z Rossyą, nowe, oparte na wzajemności, prawidła. Rzecz bardzo naturalna, iż Rossya, przewyższająca nieporównanie Królestwo Polskie rozległością i ludnością, znajdzie więcej przedmiotów, któremi je może opatrywać, niż ich ma Królestwo do wzajemnego Rossyi opatrzenia, i dla tego, skoro tylko handel między temi dwóma połączonemi Państwami podszedł pod prawa wzajemności, przywoz do Królestwa z Rossyi w porównaniu z wywozem s Królestwa we troje się powiększył.

(Przyłączone dalej we trzech Numerach gazety Handlowej tablice okazują szczegółowo rodzaj, ilość i cenę tak w przywiezionych jak wywiezionych towarach z lat 1830 i 1832, tudzież ilość dochodów celnych. Nie mogąc dla braku miejsca powtórzyć ich tu w całej rosciągłości przywiedziemy ogólny wypadek.)

Handel	r. 1832 zł.	gr.	r. 1830 zł.	gr.
Wywieziono				
do Rossyi za	9,671,779	10	14,514,495	16
— Austryi	208,160	—	258,879	15
— Pruss	22,015,579	28	27,596,525	1
— Krakowa	2,195,575	24	2,703,241	2
Przywieziono				
z Rossyi za	29,966,963	16	19,282,999	8
— Austryi	10,592,871	1	9,366,395	19
— Pruss	20,536,891	12	18,239,106	16
— Krakowa	1,336,882	3	825,183	22
Ogół wywozu w 1832 r.			34,091,095	2
w 1830 r.			45,073,141	4
Ogół przywozu w 1832 r.			62,433,608	2
w 1830 r.			47,713,685	5
Przywoz do Królestwa większym był od wywozu w r. 1832 o			28,342,513	
w r. 1830 o			2,640,544	19.

Dochody celene.

Rodzaje cła.	w 1832 zł.	gr.	w 1830 zł.	gr.
Przywozowe . . .	1,506,286	$19\frac{1}{4}$	1,512,320	20
Konsumpcyjne . .	6,991,645	$2\frac{1}{2}$	6,594,230	5
Wywozowe	264,708	6	276,813	14
Innych poborów .	475,363	29	410,784	8
Ogół	9,238,003	27		
Też cła podług komor.				
Od strony Rossyi	710,541	21	757,066	17
— — — Austryi	98,708	6	74,444	25
Od strony Pruss .	841,549	18	739,856	26
— — — Krakowa	182,127	—	144,926	25
Na komorach konsumcyjnych . .	7,405,077	12	7,077,936	23

Więcéj w 1832, niż w 1830, o 443,772. 1

— Konsul Rossyjski z Brodów, 11 Października, donosi, iż na dopełnienie postanowienia o zniesieniu praw wolnego handlu, których zażywało miasto Podgórze (w Galicyi, naprzeciw Krakowa), Kamera Wiedeńska zaleciła, aby wszystkie będące w Podgórzu towary, których przywoz do Austryi jest zabroniony, lub od których cło płaci się wysokie, były wywiezione za granicę, jeśli właściciele nie zechcą opłacić cła prawnego od ostatniego, lub 60% od wartości pierwszego gatunku towarów. Nadto i po takiej opłacie, towary zabronione nie będą mogły się sprzedawać tylko na własny użytek nabywców, a nie na dalszą przedaż.

Odessa 6 *Października.* Otrzymaliśmy s południowego brzegu Krymu następną wiadomość:

Piękny kraj nasz, tak hojnie od natury obdarzony, zbogacił się niedawno nową gałęzią przemysłu. Xiężna Golicyn nader pomyślnie roskrzewiła u siebie roślinę farbierską, zwaną *croton tinctorum.* Roślina ta, znana w południowej Francyi pod imieniem *morelle*, krzewi się w wielu okolicach nadmorskich, i s soku jej otrzymuje się farba, zwana w handlu lakmus. Wieś *Grand-Hollard*, niedaleko od Montpelliers, dostarcza jej w roku zwyczajnym od 5 do 600 cetnarów, na przedaż do Hollandyi. Holendrzy płacą za nie po 180 do 210 fr. centnar i wyrabiają z niej lakmus, który przedają w kawałkach i samę Francyą nim opatrują. Błękitna farba z morelli używa się w Niemczech, Anglii i Holandyi, do wielu potrzeb domowych. Lakmus używany jest w wielu kunsztach; farbują nim ów gruby papier którym się obwija cukier. Chemicy też często używają tej farby, dla tego, że ona ma własność czerwienienia się od kwasów.—Xiężna Golicyn ma zamiar w tym roku wysłać do Moskwy około 30 pudów tej rośliny.

New-York 26 *Września.* Bardzo wiele rękodzielni wyrobów bawełnicznych w Stanach Wschodnich zupełnie zawściągnęło swe roboty, s przyczyny wysokiej ceny na bawełnę, a niezwyczajnie niskiej na towary bawełniczne. Stąd mnóstwo ludzi straciło sposób do życia i obroty handlowe się zatrzymały.

Kurs wexlowy i pieniężny.

Petersburg $\frac{\text{31 Października.}}{\text{12 Listopada.}}$

Na Londyn	na	3 m.	pens	$10\frac{1}{2}$.
— Hamburg	—	65 d. s.	bko.	$9\frac{13}{64}$.
— — —	—	3 m.	— —	$9\frac{13}{64}$.
— Paryż	—	70 d.	cent.	
— — —	—	3 m.	— —	$110\frac{3}{4}$.
Dukat stary		10	45	
Rubel złoty		3 —	72 —	
— — srebrny		3 —	60 —	

Печатать позволяется. С. Петербургъ. 2-го Ноября, 1833. *Ценсоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.